

**КРАЉЕВО, ПРИЧА О НАДИ
У ДОБА КОРОНЕ,
ЗА ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА**

**KRALJEVO, A STORY OF HOPE
IN THE TIME OF CORONA,
DURING THE STATE OF EMERGENCY**

BEPUJ

*Кад се небо наоблачи
и душа се у чвор веже,
кад све лепо мало значи,
ишко јосијаје најишеже.*

*Врати сва кад се зашворе,
и на кайке брије сруше,
звезде ноћу јројоворе
из џепова твоје душе.*

*Тражи, наћи боље сутра,
не шутуј и не преишурј,
јосле ноћи сшижу јутра,
и се не бој, само веруј.*

*Нису бишке за слабије,
само храбри животи знају,
свој крст носи свако бије,
ише довека не ирају.*

*Све нас води Божја рука
и лас сваки небо чује,
не челичи мирна лука,
већ шаласи и олује.*

*Зашо немој да се иредаш
кад ии животи леђа ломе,
веруј у чуда шшо иледаш,
љубав, вера, нада смо ми.*

*Драјана Петровић,
2016.*

BELIEVE

*When the sky is overcast
and the soul is bound in a knot,
when everything nice means little,
hard becomes the hardest.*

*All the doors when they close,
and on the eyelids of care they collapse,
the stars speak at night
from the pockets of your soul.*

*Search, find a better tomorrow,
do not grieve and do not exaggerate,
after the night the mornings come,
don't be afraid, just believe.*

*They are not battles for the weak,
only a brave life knows,
every being carries his cross,
sorrows do not last forever.*

*We are all guided by the hand of God
and the voice of every heaven hears,
do not steal a quiet harbor,
already waves and storms.*

*So don't give up
when your life breaks your back,
believe in the miracles you see
love, faith, hope we are.*

*Dragana Petrović,
2016*

**КРАЉЕВО, ПРИЧА О НАДИ
У ДОБА КОРОНЕ,
ЗА ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА**

**KRALJEVO, A STORY OF HOPE
IN THE TIME OF CORONA,
DURING THE STATE OF EMERGENCY**

КРАЉЕВО,
ПРИЧА О НАДИ У ДОБА КОРОНЕ,
ЗА ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА

Издавачи
Град Краљево

За издаваче
Помарање - Краљево

Фотографија
Саво Туфегџић - из снимљених секвенци

Лектура и коректура
Данијела Грујић

Превод
Данијела Грујић

Графички уредник
Саво Туфегџић

Штампа
Рижа - Краљево

Тираж
300

KRALJEVO,
A STORY OF HOPE IN THE TIME OF CORONA,
DURING THE STATE OF EMERGENCY

Publisher
City of Kraljevo

For the publishers
Pomaranje - Kraljevo

Photography
Savo Tufegdžić - from filmed sequences

Editing and proofreading
Danijela Grujić

Translation
Danijela Grujić

Graphic designer
Savo Tufegdžić

Printing
Riža - Kraljevo

Circulation
300

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

316.642.3:[616.98:578.834(497.11)]“2020“
141.319.8(497.11)“2020“
316.4(497.11)“2020“

ТУФЕГЏИЋ, Саво, 1970-

Краљево, прича о нади у доба короне, за време ванредног стања / Саво Туфегџић ; [фотографија Саво Туфегџић] ; [превод Данијела Грујић] = Kraljevo, a Story of Hope in the Time of Corona, during the State of Emergency / Savo Tufegdžić ; [Photography Savo Tufegdžić] ; [translation Danijela Grujić]. - Краљево : Град Краљево : Удружење за културне уметничке и друштвене активности Поморанце, 2020 (Краљево : Рижа). - 51 стр. : илустр. ; 21 x 30 cm
Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Ауторова слика. - Тираж 300.

ISBN 978-86-81902-01-1 (УКУДАП)

а) Ковид 19 -- Друштвени аспект аспект -- Хуманост -- 2020 б) Краљево -- Друштвене прилике -- 2020

COBISS.SR-ID 27546889

ISBN-13: 978-86-81902-01-1

9 781234 567897

ПРЕДГОВОР

„Рођен сам у Јоханесбургу у Јужној Африци, први пут сам посетио Србију 2010. године. Тада сам се заљубио у Србију, домовину мојих родитеља и 2019. године сам коначно донео одлуку да се преселим и живим у Краљеву, прелепом граду у срцу Србије. У јануару 2020. године, као и већина других људи широм света, почео сам да пратим вести о корона вирусу. Посматрајући шта се дешава у Кини, нисам био превише забринут. Мислио сам да је то далеко и да то неће доћи и до нас. Некако, брзо нам се приближило. Одједном смо сви разговарали о Италији и Европи. То је тако близу. Сваки дан су свет погађале вести о још већем броју заражених и преминулих. Италија је личила на ратну зону. Почео сам да паничим, морао сам да одлучим да ли желим да се вратим у Јужну Африку. Летови се отказују и широм света на снази су ограничења путовања. Цео свет се преко ноћи променио. Сада више нисам имао избора, остао сам, такорећи, заробљен у Краљеву. Почео сам да паничим, тражећи маске, рукавице, средства за дезинфекцију, правећи свакакве бесмислене планове. Озбиљно сам размишљао како ћу преживети. Сећам се да сам чак правио себи посебну маску. Сви пројекти, које сам започео почетком године, били су или отказани или одложени. Председник Републике Србије, Александар Вучић, је објавио увођење ванредног стања и забрану кретања. Ово је било први пут у мом животу када сам се осећао уплашено. Сећам се сулудих набавки, људи који купују џакове брашна, шећера, непотребне залихе тоалет папира... У мом вољеном граду, Краљеву, су се могли видети само људи са маскама, дуги редови испред продавница и банака. Нико није знао шта ради и шта да мисли. У души и очима постојао је само страх, у глави питања без одговора и неверица да се све ово дешава.“

Саво Туфегџић, 2020.

Будући да је био филмски стваралац, Саво је искористио страх да га мотивише да започне снимање дешавања у граду. Незнајући, био је сведок онога што се може назвати само несвакидашњом бајком. Сведочење воље, одлучности, борбе, организације, активности, патриотизма, самоактуализације, туге, бола, поноса, наде, надасве јединственог извештаја о изванредном времену и одраз онога што се може постићи када се људи уједине и одговоре изазову. Ова књига је мала колекција слика снимљеног материјала, која се састоји од интервјуа и снимака невероватних подвига добровољности, људске емпатије, снаге и воље када су људи суочени са непознатим и невидљивим непријатељем. Колекција фотографија и речи интервјуисаних прате причу о Краљеву током ванредног стања, од 16. марта до 6. маја 2020. године.

FORWARD

“I was born in Johannesburg, South Africa, and visited Serbia for the first time in 2010, I fell in love with the country, the homeland of my parents. In 2019 I finally made the decision to move and live in Kraljevo, a beautiful city in the heart of Serbia. In January 2020, like most other people around the world, I started following the news about the corona virus. Looking at what was happening in China, I wasn't too worried. I thought that it was far away and that it would never reach us. Somehow, it quickly approached. Suddenly, we all talked about Italy and Europe. It's was close. Every day, the world was hit by news about an even larger number of infections and deaths. Italy looked like a war zone. I started to panic, I had to decide if I wanted to go back to South Africa. Flights were cancelled and travel restrictions had come into force around the world. The whole world changed overnight. Now I had no choice but to remain, so to speak, trapped in Kraljevo. I started to panic, looking for masks, gloves, disinfectants, making all sorts of meaningless plans. I was seriously thinking about how I would survive. I remember even making a special mask for myself. All the projects, which I started at the beginning of the year, were either cancelled or postponed. The President of the Republic of Serbia, Aleksandar Vučić, announced the introduction of a state of emergency and a ban on movement. This was the first time in my life that I felt scared. I remember crazy purchases, people buying bags of flour, sugar, unnecessary stocks of toilet paper ... In my beloved city, Kraljevo, only people with masks could be seen and long queues in front of shops and banks. Nobody knew what they were doing and what to think. Only fear could be felt in their souls and seen in there eyes, unanswered questions in their minds and disbelief in what was happening.”

Savo Tufegdžić, 2020.

Being a filmmaker, Savo used his fear to motivate him to start filming events in the city. Unknowingly, he witnessed what can only be called an unusual fairy tale. A testimony of will, determination, struggle, organization, activity, patriotism, self-actualization, sadness, pain, pride, hope, above all a unique report of an extra--ordinary time and a reflection of what can be achieved when people unite and respond to a challenge. This book is a small collection of images of recorded material, which consists of interviews and recordings of incredible feats of volunteerism, human empathy, strength and will, when people are faced with an unknown and invisible enemy. The collection of photographs and words of the interviewees follows the story of Kraljevo during the state of emergency, from March 16 to May 6, 2020.

Ми смо започели припреме и пре проглашења ванредног стања, с обзиром да имамо искуство и да су Краљево погодиле и поплаве 2012/2014/2016. и 2019. године, да се догодио и земљотрес 2010. године. Имамо искуства у понашању у ванредним ситуацијама. Градска управа је била спремна, сва јавна предузећа су била спремна, али и народ је био спреман и понашао се крајње дисциплиновано, солидарно и јединствено, а то је јако важно.

Др Предраг Терзић,
градоначелник града Краљева

We started preparations even before the declaration of the state of emergency, considering that we have experience and that Kraljevo was also affected by the floods of 2012/2014/2016 and 2019, and the earthquake that occurred in 2010. We have experience in behaving in emergency situations, we, as the City Administration, were ready, the public companies were ready, but the people were also ready and they behaved in a disciplined, solidary, united manner and that is especially important.

Dr. Predrag Terzić,
Mayor of the city of Kraljevo

И тог дана када сам чуо, схватио сам да ће нам променити живот. Било ме је страх, пре свега како ће људи то прихватити. Ја сам се бојао тога да ли ћемо имати довољно способних људи да у Краљеву то изнесемо.

Небојша Симовић,
начелник Рашког округа

And that day when I heard, I realized that it would change our lives. I was afraid, above all how people would accept it. I was afraid that there might not be enough capable people to deal with it in Kraljevo.

Nebojša Simović,
Head of the Raska district

У почетку смо апсолутно све држали под контролом, јер је више од хиљаду људи, који су дошли из иностранства, требало контролисати. Имали смо одличну сарадњу са Полицијском управом града Краљева, са цивилном заштитом, сектором за ванредне ситуације и свим осталим организацијама и институцијама.

Проф. Радован Чеканац,
епидемиолог - координатор Градског штаба
за ванредне ситуације
на територији града Краљева

At the beginning, we absolutely held everything under control, because you have to control a thousand and more people who came back from overseas We had excellent cooperation with the Police Administration of the city of Kraljevo, with civil protection, the sector for emergency situations and all other organizations and institutions.

Prof. Radovan Čekanac,
Epidemiologist - Coordinator of the City Headquarters
for Emergency Situations
on the territory of the city of Kraljevo

Овај вирус је на почетку имао изузетно велику вируленцију и то је био проблем. Наиме, вируленција може да буде 0, а може и 100%. Наравно, када је настао, вирус је имао вирулентност 100% и због тога се проширио. Наши организми, човек, било где да се налази, у Кини, Европи или Америци није био спреман да се избори са таквим микроорганизмом. Значи, вирус је био јако вирулентан и људски организам није био спреман да ствара имуни одговор.

Др Александар Мацан,
директор Завода за јавно здравље у Краљеву

At the beginning, this virus had an extremely high virulence, which was a problem with this virus. Virulence can be 0, and it can be 100%. This virus, when it originated, had a virulence of 100% and therefore spread quickly. Our organisms, mans, whoever he is, whether in China, Europe or America, the human organism was not ready to fight such a microorganism. So the virus was very virulent and the human body was not ready to create an immune response.

Dr. Aleksandar Macan,
Director of the Public Health Institute in Kraljevo

Кад је кренуло са овом епидемијом и када је кренуло да се шири свуда по свету, пре него што је дошла у Србију, ми смо почели да радимо на плану. Пратили смо ситуацију како се развијала у свету. Оног момента када смо видели да много организованије државе имају великих проблема у функционисању, изашли смо са оваквим планом, прво у комуникацији са епидемиолошким службама, које су дале зелено светло за овакав план, а онда према свим другим субјектима који данас јесу део система. То се дешавало месецима пре увођења ванредног стања у граду Краљеву.

Здравко Максимовић,
руководилац Одељења за послове
цивилне заштите града Краљева Градска управа

When this epidemic started and when it started to spread all over the world, before it came to Serbia, we started working on a plan. We followed the situation here as it developed in the world. The moment we saw that much more organized countries were having big problems in functioning, we came up with a plan, first in communication with epidemiological services, which gave the green light for such a plan, and then with all other entities that are part of the system today. This happened months before the introduction of the state of emergency in the city of Kraljevo.

Zdravko Maksimović,
Head of the Department for Civil Protection
Affairs of the City of Kraljevo City Administration

Увек смо ишли корак испред одлука, али нажалост, мислим да нас је земљотрес научио томе, да имамо искуства. Мислим да смо у овој пандемији ишли корак напред, због искустава која датирају још од 1994. па на овамо и то нам је помогло. Град Краљево је сазревао са недаћама које су га задесиле.

Радмила Добрић,
секретар Црвеног крста Краљево

We have always been one step ahead of decisions, but unfortunately, I think the earthquake taught us that, we have experience. I think that in this pandemic we went a step forward, we had experiences that have befallen this city since 1994, and that helped us. The city of Kraljevo matured with the misfortunes that have befallen it.

Radmila Dobrić,
Secretary Red Cross Kraljevo

Комисија за борбу против болничких инфекција је одржала састанак 23. јануара. Ми, као лекари, знамо да вирус или било коју инфекцију, не може да спречи граница. Магацин и болница су били пуни лекова, санитарског материјала и остале опреме која је била сервисирана. Направили смо одличне протоколе за превентиву, за спречавање уласка инфекције у здравствену установу како би могли да лечимо пацијенте.

Др Зоран Мрвић,
директор Опште болнице „Студеница“

We had a meeting of the Commission for the Fight against hospital Infections on January 23rd, because, as doctors we know that a virus or any infection cannot be stopped by barriers. The warehouse and the hospital was full of medicines, medical supplies, and everything else. The equipment was serviced, we made excellent protocols for prevention, to prevent the infection from entering the health institution, so that we could treat patients.

Dr. Zoran Mrvić,
Director of the General Hospital "Studenica"

Ми користимо телефоне које носимо кући, то су службени телефони. То значи да радимо 24 сата у кол центру, где одговарамо на питања грађана и усмеравамо их на прави начин. Многе ситуације решавамо саветима. Ковид амбуланту грађани зову директно да питају када могу да дођу да се тестирају, да ли смеју да дођу у периоду полицијског часа и сл.

Др Мирјана Крчевинац,
директорка Дома здравља Краљево

We use phones that we take home. These are the official numbers we take home and that is why we can spend 24 hours a day in the call center, where we answer citizens' questions and direct them in the right way. We solve many situations with advice. Citizens call the Covid ambulance itself directly to see when they can come to be tested, whether they are allowed to come during curfew, etc.

Dr. Mirjana Krčevina,
Director of the Health Center Kraljevo

Земљотрес и поплаве су довеле до тога да многи људи науче како треба да се снађу у таквој ситуацији, како треба да реагују, како брзо да доносе праве одлуке, да не чекају, да не мере десет пута, већ да храбро доносе оне одлуке које треба да спасу становништво. Сваког јутра је оперативни део Штаба за ванредне ситуације заседао. Разговарали смо о свим питањима, брзо доносили одлуке, и већ након пола сата, одржавали електронску седницу Штаба за ванредне ситуације, где смо сваком давали задатке које треба да уради тог дана. И сви смо били један тим.

Др Предраг Терзић,
градоначелник града Краљева

We have had Earthquakes and floods, which has led many people to learn how to cope in such a situation, how to react, how to make the right decisions quickly, not to wait, not to measure ten times, to bravely make the decisions they need to make to save the population. Every morning, the operational part of the emergency headquarters met. We discussed about all the issues, made decisions quickly, and after half an hour we held an electronic session of the Emergency Situations Headquarters, where we gave everyone what they should do that day. And we were all one team.

Dr. Predrag Terzić,
Mayor of the city of Kraljevo

Негде смо га сви очекивали. Пратили смо најаве Светске здравствене организације и медијски пратили ситуацију у Италији, знали смо да је близу... Очекивали смо тај тренутак када ће се појавити у Србији и у Краљеву. И та неизвесност је била можда и тежа него тренутак када смо схватили да смо већ у проблему. Онда смо почели да се боримо. Почели смо да се организујемо, знали смо да је ту и да почиње тај, такозвани меч. До тог тренутка сам се надао да можда неким чудним сплетом околности, можемо ипак да избегнемо ту причу, као Краљево или као Србија.

Небојша Симовић,
начелник Рашког округа

We all expected it to come here, because we had already followed the situation in Italy, through the announcements of the world health organization and the media, because it was already close ... We were waiting for that moment when it would appear in Serbia and Kraljevo. And that uncertainty in waiting was perhaps even more difficult than the moment when we realized that it was already here. Then we started to fight, and we started to organize and then we knew, we were there, that the match was starting. Until that moment, I had hoped that maybe with some strange set of circumstances, we could still avoid that story, in Kraljevo or in Serbia.

Nebojša Simović,
Head of the Raska district

Привредници града Краљева и Миломир Главчић, као физичко лице, су донирали пакете хуманитарне помоћи. То је намењено онима који су првенствено корисници Центра за социјални рад, корисници услуга Црвеног крста, социјално угроженим породицама, породицама палих бораца, ратних војних ветерана, члановима свих удружења особа са инвалидитетом. Покрили смо све угрожене категорије становништва и остаће нам пакета за удаљене сеоске месне заједнице.

Укупно ово што можете да снимите и да видите је више од 3 500 пакета.

Ненад Марковић,
председник скупштине града Краљева

Businessmen from the city of Kraljevo and Milomir Glavčić, and other individuals, donated humanitarian aid packages. These are intended for those who are primarily users of the Center for Social Work, users of the Red Cross services, families of the socially endangered, fallen soldiers, war veterans, members of all associations of persons with disabilities. We have covered all those categories of the population; we will also be left with packages for those living in remote rural local communities.

In total, we have received more than 3,500 packages.

Nenad Markovic,
President of the assembly of the city of Kraljevo

Нико није очекивао да овако нешто може да се деси. У почетку је био велики страх код фирми: заустављамо производњу, како ћемо исплатити раднике, како ћемо платити обавезе, како ћемо даље пословати... Међутим, држава је веома брзо изашла са мерама, мере су биле свеобухватне и више од 50 % фирми је наставило да производи са смањеним капацитетом.

Звонко Туфегџић,
директор Регионалне привредне коморе
за Моравички и Рашки управни округ

Nobody expected that something like this could happen. In the beginning, there was a great fear among companies. We stopped production, how we would pay workers, how we would pay obligations, how we would continue to operate... However, the state came up with measures very quickly, the measures were comprehensive and more than 50% of companies continued with production in a reduced capacity.

Zvonko Tufegdzcic,
Director of the Regional Chamber of Commerce
for the Moravica and Raska administrative districts

Ми смо у почетку, првозаражене откривали веома рано, и то нису биле особе које су се заразиле на територији града Краљева, него су ушли из других места. Први случај локалне трансмисије, када је дошло до заражавања у Краљеву, имали смо много касније.

Проф. Радован Чеканац,
епидемиолог - координатор Градског штаба
за ванредне ситуације на територији
града Краљева

From the beginning, we discovered the first infected person very early on, and they were not persons who had become infected in the territory of the city of Kraljevo but entered the city from outside. The first case of local transmission where the infection occurred in Kraljevo was much later.

Prof. Radovan Čekanac,
Epidemiologist - Coordinator of the City Headquarters
for Emergency Situations on the territory
of the city of Kraljevo

Активности око епидемије САРС-КОВИД 2, односно короне, за Завод за јавно здравље су почеле још у јануару месецу. Ми смо радили цео јануар и фебруар месец, пратили ситуацију у Вухану, добијали извештаје, имали састанке директора, спремали се за то.

Др Александар Мацан,
директор Завода за јавно здравље у Краљеву

Activities around the SARS-KOVID2 epidemic, for the Institutes, started in January. We worked all of January and February, monitored the situation in Wuhan, received reports, had meetings of directors, prepared for it.

Dr. Aleksandar Macan,
Director of the Public Health Institute in Kraljevo

Наш институт се активно укључио у дијагностику ове болести 31. марта. Наша лабораторија ову методологију примењује 15 година и прва је у Србији која примењује ову методологију. То је метода real time PCR, односно молекуларна дијагностика - дијагностика на нивоу генома. Конкретно овде утврђујемо део генома вируса САРС-КОВ2 у узорку који добијамо од епидемиолошке службе.

Мишо Коларевић,
директор Специјалистичког
ветеринарског института Краљево

Our institute has been actively involved in the diagnosis of this disease since March 31. Our laboratory has been applying this methodology for 15 years and is the first in Serbia to apply this methodology, the real time PCR method, i.e. molecular diagnostics - genome level diagnostics. Here we can determine a part of the genome of the SARS-KOV2 virus in the samples that we receive from the epidemiological service.

Mišo Kolarević,
Director Specialist
Veterinary Institute Kraljevo

Јако је напорно. Цео систем заштите, од скафандера до начина облачења, који је мање проблематичан. Када је у питању рад у скафандеру, то је врло проблематично јер на себи имате три слоја гардеробе, три пара рукавица, скафандер, посебну маску, обичну маску, наочаре за заштиту... Све то захтева одличну кондицију.

Др Звонко Веселиновић,
начелник Хирушког одељења
Опште болнице „Студеница“

It is very hard. The whole system of protection, from the protective clothing, to a way of dressing, that is less problematic. Working in a surgical gown is very problematic, you have three layers of wardrobe, three pairs of gloves, surgical gowns, a special mask, a regular mask, goggles... All this requires excellent conditions.

Dr. Zvonko Veselinović,
Head of the Surgical Department
of the General Hospital "Studenica"

Штампали смо посебне породичне планове, упутства за сваку породицу, за сваког грађанина. Преко 50 000 упутстава је одштампано, посебни плакати, флајери са свим неопходним информацијама за становништво, како поступити, како се заштитити и како обавестити надлежне органе у случају да сумњају да су заражени корона вирусом.

Здравко Максимовић,
руководилац Одељења за послове
цивилне заштите града Краљева Градска управа

We printed special family plans, instructions for each family, for each citizen. Over 50,000 pamphlets were printed, special posters, flyers with all the necessary information for the population, how to act, how to protect themselves and how to inform the competent authorities in case they suspect that they were infected with the corona virus.

Zdravko Maksimović,
Head of the Department for Civil Protection
Affairs of the City of Kraljevo City Administration

Задатак Црвеног крста, испред штаба, је био да се у оквиру нашег Црвеног крста отвори кол центар. Ту су се млади волонтери, у две смене, јављали на позиве суграђана који су старији од 65 година, који не смеју да изађу вани, а којима је потребна помоћ. Млади који су у својим кућама, преко Вибер група добијају име корисника из свог окружења, телефонски број корисника и остварују први контакт. Следећи корак је директно контакт између корисника и волонтера. Они се договоре, када је шта потребно и када ће ићи. То је функционисало беспрекорно.

Радмила Добрић,
секретар Црвеног крста Краљево

The task of the Red Cross, in front of the headquarters, was to open a call center within our Red Cross. There, the youth volunteers, in two shifts, answered the calls of fellow citizens who are older than 65, who are not allowed to go out, and who need help. The youth who are in their homes, through Viber groups, get the name of the user from their environment, the phone number of the user and make the first contact. The next step is direct contact between the user and the volunteers. They agree when and what is needed and when it will happen. It worked flawlessly.

Radmila Dobrić,
Secretary Red Cross Kraljevo

То нам није било страно, обзиром да смо у претходном периоду били веома ангажовани на подизању свести код грађанства о свим врстама елементарних непогода, да ли су то поплаве, земљотреси, снежни наноси, суше, клизишта или техничко-технолошке несреће. Ми смо скретали пажњу свим структурама друштва и на могућу појаву епидемија.

Драган Шиљковић,
волонтер цивилне заштите

That was not foreign to us, considering that in the previous period we were very engaged in raising awareness among the citizens about all types of natural disasters, whether they were floods, earthquakes, snowfalls, droughts, landslides, technical-technological accidents ... We drew attention to all structures of society and to the possible occurrence of epidemics.

Dragan Šiljković,
Civilian protection volunteer

Осећај задовољства је велики када човек учини нешто за другог. Лично мислим да сви ови људи који су са мном овде данас и многи други који су данас на територији целог града Краљево, исто мишљење деле и да су апсолутно сагласни са овим што кажем. Тај мотив је био пресудан и он их је мотивисао да у овим тешким тренуцима дају себе, дају скроман допринос граду и да утичу на неко боље сутра за све нас.

Радован Пековић,
волонтер цивилне заштите

The feeling of satisfaction is wonderful when a person does something for someone. Personally, I think that all these people who are with me here today, and many others who are today on the territory of the entire city of Kraljevo, share my opinion, and that they absolutely agree with what I am saying. That motive was crucial and that actually motivated them to give themselves in these difficult moments, to make a modest contribution to the city and to make a better tomorrow for all of us.

Radovan Peković,
Civilian protection volunteer

Медији су нам много помагали, преносили су праве информације, тачне информације у право време. Они су омогућили да грађани све време буду упознати са тим шта се дешава у нашем граду.

Др Предраг Терзић,
градоначелник града Краљева

The media helped us a lot, because they transmitted the right information, the correct information at the right time, they made sure the public were aware of what was happening in our town at all times.

Dr. Predrag Terzić,
Mayor of the city of Kraljevo

Кренули смо од првог дана са припремом тих активности. Третирали смо све улазе станбених заједница, имамо 596 регистрованих стамбених заједница што је преко 1000 стамбених улаза, израђена је дезобаријера, односно, поставили смо сунђере, донели дезинфекционо средство и извршили дезинфекцију прилаза, улазних врата, степеништа, интерфона, сандучића и простора испред лифтова и у лифтовима.

Здравко Максимовић,
руководилац Одељења за послове
цивилне заштите града Краљева Градска управа

We started from the first day with the preparation of those activities. We treated all entrances of residential communities, we have 596 registered residential communities, which is over 1000 residential entrances, a disinfection barrier was made, that is, we installed sponges, brought disinfectant and performed disinfection of the driveway, front door, stairs, intercoms, postboxes, and the spaces in front of and inside elevators.

Zdravko Maksimović,
Head of the Department for Civil Protection
Affairs of the City of Kraljevo City Administration

Није било лако када видите људе да улазе у санитет уплашени, узнемирени... Био сам на ратишту, возио сам људе повређене, мртве... Ово је тежи осећај. Тамо си барем знао против кога ратујеш, а сада је другачије; не знаш са чим ћеш се сresti!

Раде Вељовић - возач хитне помоћи

It was not easy when you see people entering the ambulance scared, upset ... I was on the battlefield, I was driving people, injured, dead ... This is a harder feeling. At least there you knew who you were fighting against, but now it is different; You do not know what you're going to face!

Rade Veljović - Ambulance driver

Оно што овај институт може да уради јесте да секвенцирамо геном тог вируса. Зашто је то секвенцирање битно? Зато што ми можемо да утврдимо, ако је дошло до неке промене у геному, да видимо како тај вирус мутира, којом брзином мутира и можемо да утврдимо порекло вируса.

Дејан Видановић,
вирулог Специјалистичког ветеринарског
института Краљево

What this institute does is to sequence the genome of that virus. Why is this sequencing important? Because we can determine, if there is a change in the genome, to see how that virus mutates, how fast it mutates, and we can determine the origin of the virus.

Dejan Vidanović,
Virologist Specialist Veterinary Institute kraljevo

Наше радно време је сада мало скраћено, радимо до 16 часова, а после „креће“ главни део посла. У ноћној смени комуницирамо са грађанима мобилним телефоном од 18 до 7 часова ујутру.

Др Мирјана Крчевинац,
директорка Дома здравља Краљево

Our working hours are now a little shorter, we work until 4 pm, and then the main part of the work starts. In the night shift, we answer the mobile phones that serves citizens, and it is used from 6 pm to 7 am.

Dr. Mirjana Krčevinac,
Director of the Health Center Kraljevo

Изоловали смо инфективно одељење, затим смо издвојили један део који је некад био дечја хирургија, тако да смо могли да рачунамо на 32 до 35 кревета истог момента. Оно што је веома значајно је чињеница да су свуда биле разведене цеви, тако да смо имали 12 прикључака за евентуалне респираторе са централним доводом кисеоника. Резервно решење је био један део интензивне неге који је био потпуно одвојен, а који смо користили за време САРС-а 2010. године.

Др Зоран Мрвић,
директор Опште болнице „Студеница“

We isolated the infectious ward, then we separated one part that used to be the pediatric surgery, so we could count on 32 to 35 beds right away. What was very significant was that pipes were distributed everywhere, so we had 12 connections for possible respirators with a central oxygen supply. The backup solution was one part of intensive care, which was completely separate, which we used during the SARS crisis in 2010.

Dr. Zoran Mrvić,
Director of the General Hospital "Studenica"

Ми смо имали око сто четрдесет активних волонтера који су свакодневно радили на терену.

Радмила Добрић,
секретар Црвеног крста Краљево

We had about one hundred and forty active volunteers working on the field every day.

Radmila Dobrić,
Secretary Red Cross Kraljevo

Сад је моменат када се раде ове ствари и када свако треба да да 101% себе како би направили систем који функционише. Ако мислимо да ће систем сам себе да направи-неће! Систем креирају људи, креирају појединци. Креира свако од оних који су данас тамо били присутни, који раде нешто за овај град, за своје најближе, за себе на крају.

Здравко Максимовић,
руководилац Одељења за послове цивилне заштите
града Краљево Градска управа

Now is the moment when these things are done and when everyone needs to give 101% of themselves in order to make a system that works. If we think that the system will make itself - it will not! The system is created by people, created by individuals. Humanity creates each of those who were present there today, who are doing something for this city, for their loved ones, for themselves at the end.

Zdravko Maksimović,
Head of the Department for Civil Protection Affairs
of the City of Kraljevo City Administration

Мислим да смо радили веома ефикасно, и ако сада говоримо са аспекта педесетог дана од када траје ово ванредно страње, од како седим са том групом људи, могу да кажем да смо радили тако организовано као можда некада у бившој, нашој, јакој Југословенској народној армији.

Проф. Радован Чеканац,
епидемиолог - координатор Градског штаба
за ванредне ситуације
на територији града Краљева

I think we did very efficiently. If we can talk from the aspect of the fifty days from the beginning of the state of emergency, from the time I joined this group of people, I can say that we worked so well organized, just maybe like in our former strong Yugoslavian army.

Prof. Radovan Čekanac,
Epidemiologist - Coordinator of the City Headquarters
for Emergency Situations on the territory
of the city of Kraljevo

Све епидемиолошке мере које смо проф. Чеканац и ја предлагали за одређене здравствене установе, Кризни штаб је прихватио. Сваки дан смо их допуњавали, мењали, преиспитивали, пратећи епидемиолошку слику... једноставно, били смо тим! Дисали смо као једно! У томе је кључ успеха!

Др Александар Мацан,
директор Завода за јавно здравље у Краљеву

All epidemiological measures that we, Prof. Čekanac and I proposed for certain health institutions, the Crisis team accepted. We supplemented them every day, changed them, re-examined them, looking at the epidemiological picture ... Simply, we were a team! We breathed as one! That was the key to our success!

Dr. Aleksandar Macan,
Director of the Public Health Institute in Kraljevo

KRALJEVO PRŮČA NÁŠA

У првом тренутку имате један минут да кажете: „Почело је“, то може да траје само један минут, када почне други минут ви кажете: „Крећемо у другу фазу, сада радимо то, то и то“. Тако морамо да се понашамо. Морате одмах да знате шта да радите у том тренутку јер сви људи у Краљеву, 100.000 људи гледа у вас и слуша шта ћете рећи да треба да се ради.

Др Предраг Терзић,
градоначелник града Краљева

In the first moment you have one minute to say - It has started, it can only last one minute, when the second minute begins you say, we are moving to the second phase, now we are doing this, this and that. That is how we have to behave. You must immediately know what you have to do at that moment, because all the people in Kraljevo, over 100,000 people, are watching you and listening to what you will say that needs to be done.

Dr. Predrag Terzić,
Mayor of the city of Kraljevo

Мислим да свет није био спреман за корону. Ја се чудим као човек, ако седам најразвијенијих земаља света, почевши од Америке, Кине, преко Енглеске, Француске, Немачке, Италије, Шпаније, доживи потпуни колапс, има толико жртава, нема довољно респиратора, нема довољно рукавица, то је страшно... шта онда једна мала Србија треба да уради да би била способна да се носи са короном?

Драго ми је што је Србија одговорила изазову и да је наша највећа снага била у људима.

Небојша Симовић,
начелник Рашког округа

I do not think the world was ready for Corona. I wonder as a person, if the seven most developed countries in the world, starting with America, China, through England, France, Germany, Italy, Spain, experienced a complete collapse, and have so many deaths, not enough respirators, not enough gloves, that is terrible... then what does a small Serbia need to do to deal with the Corona?

I am glad that Serbia answered the challenge and that our biggest strength, was our people.

Nebojša Simović,
Head of the Raska district

НЕКЕ ЧИЊЕНИЦЕ О ПАНДЕМИЈИ КОВИД-19

30. јануара 2020. СЗО проглашава КОВИД-19 ванредном ситуацијом за јавно здравље од међународне забринутости, до тада је било 9776 заражених и 213 смртних случајева. 11. марта 2020. проглашена је светска пандемија, 120 000 заражених у 114 земаља и 4 200 смртних случајева. Већина земаља обуставља летове, углавном за и из Кине.

31. јануара Италија проглашава ванредно стање и до 11. марта уводи полицијски час, до данас је забележила 12 462 заражених и 827 смртних случајева. Друге земље попут Француске и Шпаније ускоро следе исти пример и уводе полицијски час. Европа је постала ново жариште.

Први пријављени случај заразе КОВИД-19 у Србији био је 6. марта 2020. године, 43-годишњак из Бачке Тополе који је путовао у Будимпешту. Између 5. и 21. марта, преко 300 000 Срба враћа се у Србију, углавном се враћа из земаља попут Немачке, Француске, Италије, Шпаније и Швајцарске, изазивајући велику панику. 16. марта 2020. године, председник Републике Србије, Александар Вучић, објавио је ванредно стање на територији Р Србије. До тог дана је било 46 случајева инфицираних и није било смртних случајева.

Ванредно стање у Србији трајало је 53 дана, завршавајући се 6. маја 2020. када је Србија имала укупно 9791 инфицираних и 203 смртна случаја.

Први случај заразе, забележен у Краљеву био је 10 дана после, 16. марта. Од тог датума до укидања ванредног стања, Краљеву је забележено само 44 инфицираних и 3 смртна случаја.

Следеће слике и речи представљају само део материјала који је снимљен пратећи активности града, у току периода трајања ванредног стања проглашеног због пандемије вируса САРС-КОВ2. Ова књига је сведочанство како је град Краљево током тог времена успео да одржи невероватну ниску стопу заражавања уз помоћ више од 500 волонтера.

THE COVID-19 PANDEMIC

January 30th, 2020 WHO declares COVID-19 a Public Health Emergency of International Concern, up to that date, there were 9776 infections and 213 deaths. By the 11th of March it was declared a world pandemic with over 120 000 infections in 114 countries, and 4 200 deaths. At this stage, most countries started suspending flights, mostly to and from China.

On the 31st of January, Italy declares a state of emergency and by the 11th of March goes on a national lockdown, at this point it has recorded 12 462 infections and 827 deaths. Other countries like France and Spain soon follow with emergency lockdowns and Europe has become the new hotbed.

The first reported case of COVID-19 in Serbia was on the 6th of March 2020, a 43-year-old man from Bačka Topola who had travelled to Budapest. Between March 5th and 21st, over 300 000 Serbians return to Serbia, mostly coming back from countries like Germany, France, Italy, Spain and Switzerland, this causing huge panic. On the 16th of March 2020, President of the Republic of Serbia, Aleksandar Vučić, announces a State of emergency throughout Serbia. Up to this date there has been 46 cases of infections and no deaths.

The state of emergency in Serbia lasted 53 days, ending on May the 6th 2020, by then Serbia had recorded a total of 9791 infections and 203 deaths.

The first infection recorded in Kraljevo was on March the 16th, 10 days after the first recorded case in Serbia. Since that date until the state of emergency was declared over, Kraljevo had only recorded 44 infections and 3 deaths.

The following pictures and words represent only a part of the material that was recorded following the activities of the city, during the period of the state of emergency, declared due to the SARS-KOV2 virus pandemic. This book is a testimony to how the city of Kraljevo managed to maintain an incredibly low infection rate during that time, with the help of more than 500 volunteers.

*„Када бих данас могао да изаберем земљу и град
у којем бих доживео почетиак најгоре пандемије на свету,
опет бих изабрао Србију и Краљево.“*

Саво Туђеџић, 2020.

*“If I could choose a country and a city today
where I would experience the beginning of world’s worst pandemic,
I would still choose Serbia and Kraljevo.”*

Savo Tufegdžić, 2020.